

Janusz Królikowski

Różaniec - skarb, który trzeba odkryć : I Bocheńskie Sympozjum Mariologiczne (20 IX 2003 r.)

Salvatoris Mater 5/4, 359-361

2003

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Różaniec – skarb, który trzeba odkryć. I Bocheńskie Sympozjum Mariologiczne (20 IX 2003 r.)

Tradycja chrześcijańska zna liczne i zróżnicowane formy modlitwy, poprzez którą chrześcijanie starają się odnawiać i potwierdzać swoją więź z wyznawanym przez siebie Bogiem. Nie ulega wątpliwości, że ośrodkiem modlitwy chrześcijańskiej jest *liturgia*, będąca szczytem całego działania Kościoła, źródłem całej jego siły. To w niej jest „budowany Kościół Chrystusa”, jak powie święty Tomasz z Akwinu. Dlatego też chrześcijanin jest świadomy, że modlitwa Kościoła, na którą składa się Liturgia Eucharystyczna i Liturgia Godzin, kształtuje jego życie i dostarcza mu codziennego pokarmu poprzez słowo i Komunię świętą. To wszystko – jak przypomina Jan Paweł II w liście apostolskim *Novo millennio ineunte* – wymaga, aby słuchanie słowa Bożego stało się spotkaniem z Biblią, która przekazuje wierzącemu żywe słowo Boże, będące wyzwaniem, ukierunkowaniem i tworzywem dla codziennej egzystencji (por. nr 39).

Szanując ten prymat, chrześcijanin – właśnie mając na względzie takie kontynuowanie modlitwy liturgicznej, by stała się modlitwą nieustanną i by udoskonalała sztukę rozmowy z Bogiem – może i powinien odwoływać się także do innych form modlitwy. Wśród tych modlitw – w ramach tradycji Kościoła zachodniego – wyjątkowe miejsce zajmuje różaniec. Wielu świętych praktykowało modlitwę różańcową, znajdując w niej skuteczne narzędzie do odnawiania swojej zażyłości z Bogiem. To wyjątkowe znaczenie różańca wynika właśnie z tego, że – jak podkreślił Paweł VI w adhortacji *Marialis cultus* i jak przypomina Jan Paweł II w liście apostolskim *Rosarium Virginis Mariae* – stanowi on *podporę* liturgii, kształtując w wierzącym ducha modlitwy. Jest on autentyczną szkołą modlitwy osobistej, która prowadzi do pełnego przeżywania modlitwy liturgicznej (por. RVM 4).

Nasze doświadczenie potwierdza, że różaniec jest „drogocenną” modlitwą, dzięki zarówno swojej prostocie, jak i ewangelicznej głębi. Co więcej – można modlić się na różańcu w każdym miejscu i w każdej sytuacji. Najważniejsze jest jednak to, że jest to modlitwa zbawcza, ponieważ jej ośrodkiem jest odwoływanie się – za pośrednictwem Maryi – do świętego imienia Jezus – imienia, w którym jest zbawienie i które samo jest zbawieniem. Podkreśla to Papież, gdy pisze, że *różaniec [...] jest modlitwą o sercu chrystologicznym* (RVM 1).

Skoro więc modlitwa różańcowa wpisuje się w samo centrum wiary i życia chrześcijańskiego, Jan Paweł II na zakończenie listu o różańcu, który włącza się w cały ciąg zachęt Kościoła do odmawiania tej modlitwy, nie zawahał się nazwać go „skarbem” wierzących i Kościoła (por. RVM 43). Jednak – jak potwierdza doświadczenie – nawet skarby mogą pozostawać ukryte przed człowiekiem, dlatego też mają być odkrywane, by ukazały całe swoje piękno, bogactwo i znaczenie. Dotyczy to także różańca. Dlatego też Ojciec Święty zachęca do odkrycia tego skarbu wiary i życia chrześcijańskiego. Wzywa więc: *Drodzy Bracia i Siostry! Modlitwa tak łatwa, a równocześnie tak bogata naprawdę zasługuje, by wspólnota chrześcijańska ją odkryła. [...] Oby ten mój apel nie popadł w zapomnienie nie wysłuchany!* (nr 43).

Podjmując wezwanie wyrażone przez Papieża, z inicjatywy księdza prałata Zdzisława Sadki, kustosza sanktuarium Matki Bożej Różańcowej w Bochni, 20 września 2003 roku zorganizowaliśmy sympozjum mariologiczne na temat różańca, inspirowane listem papieskim *Rosarium Virginis Mariae*.

Sympozjum rozpoczęło się Mszą świętą, w czasie której kazanie wygłosił ks. prał. Zdzisław Sadko. We Mszy uczestniczył również bp Wiktor Skworc, biskup tarnowski.

Po Mszy świętej odbyła się sesja, na której zostały wygłoszone cztery referaty. Ks. dr Sylwester Jaśkiewicz z Radomia wygłosił referat *W trosce o eklezjalną wizję różańca. List apostolski ‘Rosarium Virginis Mariae’ papieża Jana Pawła II*. Zwrócił uwagę na ciągłość nauczania Kościoła o różańcu i jego znaczeniu, akcentując zwłaszcza jego eklezjalny wymiar. Ks. dr hab. Michał Bednarz, tarnowski bibliista, w referacie *Tajemnice światła – podstawy biblijne* zwrócił szczególną uwagę na zaproponowane przez Jana Pawła II „Tajemnice światła”, przedstawiając ich biblijne podstawy i ich znaczenie dla wierzącego. Ks. dr hab. Janusz Królikowski zajął się zagadnieniem jednego ze sposobów odmawiania różańca, w referacie *Modlitwa różańcowa jako memoria Christi cum Maria*; w wypowiedzi zwrócił uwagę na związek modlitwy różańcowej z tradycją modlitewną św. Bazylego Wielkiego. W ostatnim referacie *Różaniec w ikonografii* ks. prof. dr hab. Ryszard Knapieński omówił zagadnienie najwcześniejszych i najwybitniejszych przedstawień różańca w ikonografii. Wykład bogato zilustrował przeźrocami, a obrazy, które przedstawił, mogą stać się inspiracją dla ikonografii współczesnej.

Sympozjum bocheńskie spotkało się z dobrym przyjęciem licznych uczestników, tak że na jego zakończenie zdecydowano się nazwać

je: *Pierwszym Bocheńskim Sympozjum Mariologicznym* oraz podjęto decyzję, by takie sympozja w bocheńskim sanktuarium różańcowym organizować corocznie jako jeden z elementów przygotowania do października – miesiąca maryjnego. Do druku zostały przygotowane materiały bocheńskiego sympozjum i ukazały się w najbliższym czasie.